

ਤਰਤੀਬ

ਦੋ ਪੈਰ ਘੱਟ ਤੁਰਨਾ

ਆਰੰਭਕ ਸ਼ਬਦ	13
ਸ਼ਹੀਦ ਪਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼	15
ਦੋ-ਮਿੰਟੀ ਝਲਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	18
ਮਾਰਸ਼ਲ ਲਾਅ ਦਾ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੀਰੋ	21
ਬੱਬਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ	25
ਬੀਰਾਂਗਣਾ ਮਾਈ ਨੇ ਵਰੁਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਝੰਡਾ ਜਾ ਗੱਡਿਆ	28
ਦੋ ਪੈਰ ਘੱਟ ਤੁਰਨਾ, ਪਰ ਤੁਰਨਾ ਮਟਕ ਦੇ ਨਾਲ	29
ਤਲਾਸ਼ੀ	31
ਅਚਾਨਕ ਮਿਲਣੀ	35
ਇਨਕਲਾਬੀ ਭਗਵਤੀ ਚਰਨ	37
ਆਲੂਆਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ	39
ਮੇਰੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ ਦਾ ਇਕ ਵਾਕਿਆ	42
ਫਾਂਸੀ	45
ਗੁੰਮਨਾਮ ਹੀਰੋ	47
1947 ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ	51
ਸੂਝਵਾਨ ਕੁੱਤਾ	54
ਪੋਸ਼ੀ	61
ਸਾਂਡਰਸ ਦਾ ਕਤਲ	67
ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ	70

ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਬੋਲ

ਇਕ ਜੋਧੇ ਦੀ ਵਿਥਿਆ	76
ਵਾਪਸੀ ਟਿਕਟ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ	78
ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ	81
ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ	86
ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਬੋਲ	91
ਫਕੀਰ?...ਸਿੰਧੀ?	93
ਦੋ ਸੂਝਾਂ	98
ਪੱਤੇ ਬਾਜ਼ ਪੁਲਸੀਆ	103
ਡੰਡਾ-ਪੀਰ	105
ਪਹਾੜੀ ਪਰੀ	108
ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਇਨਾਮ	113
ਜਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿਤੀ ਗਈ	119
ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ	126
ਖੁਫ਼ੀਆ ਮੀਟਿੰਗ	131

ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪ

ਮੁਆਫੀਨਾਮਾ	134
ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ	137
ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪ	139
ਪਹਿਲੀ ਅਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਵੱਲੋਂ	140
ਮੇਰੇ ਬਾਬਾ ਜੀ	141

ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ	142
ਮੇਰੀ ਪੈਦਾਇਸ਼	142
ਮੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ	143
ਸਕੂਲ ਛੱਡਣਾ	145
ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਦਿਲਚਸਪੀ	146
ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ	147
ਨਨਕਾਣੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਕਾ	148
ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਧਾਈ	149
ਅਸਚਰਜ ਰੋਣਕ	149
ਚੰਕੀਦਾਰ ਬਣ ਕੇ ਨਿਕਲਣਾ	151
ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ	152
ਗੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ	152
ਗੜਗੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ	153
ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ	154
ਬਦੇ ਬਦੀ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿਚ	156
ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ	156
ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ	158
ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਕੈਂਪ ਜੇਲ	159
ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ	160
ਜੇਲੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਲੈਕਚਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ	160
ਜੇਲ ਵਿਚ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ	160
ਜੋਸ਼ੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਸੱਪ	161
ਹੱਟ ਕੇ ਬੁੱਧੂ	163
ਡੰਡਾ ਬੇੜੀ	164
ਮੁਲਤਾਨ ਜੇਲ ਨੂੰ	165
ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਤੇ ਸਤਿਆਗ੍ਰਹਿ	165
ਸਖਤੀ ਦਾ ਦੌਰ	167
ਮੇਰੀ ਰਿਹਾਈ	168
ਮੁਲਤਾਨ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ	168
ਤਰਨਤਾਰਨ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਸੁਆਗਤ	169
ਗੜਗੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦੀਵਾਨ 'ਚੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ	170
ਲਿਟਰੇਰੀ ਸੈਂਕ	171
ਨਾਭਾ ਲਹਿਰ	172
ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ	172
ਦੂਜੇ ਵੇਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ	173
ਲਾਹੌਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਲ ਵਿਚ	175
ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ	176
ਟਿੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੀੜਿਆਂ ਨੇ ਮਾਸ ਖਾ ਲਿਆ	180
ਦਾਲ ਵਿਚ ਟਾਹਲੀ ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੇ ਟਿੱਡੀਆਂ	181
ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ	182
ਬੰਬੇ ਦੀ ਮੁਸ਼ੱਕਤ	182
ਸਾਰੀ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	184
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਚਾਲਾਨ	185
ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਜੇਲ	186
ਜੇਲ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ	187
ਰੋਟੀ ਖਵਾਣ ਦਾ ਅਜੀਬ ਤਰੀਕਾ	189

ਵਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ	190
ਤਲਾਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ	193
ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਡਿਗਣੀ	194
ਅਖਬਾਰ ਖਾ ਲਈ	194
ਕੀ ਬੰਬ ਬਣਦੇ ਸਨ	195
ਹੋਮ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ	195
ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਛੱਡ ਆਏ	196
ਪੱਤੋਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ	196
ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ	197
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਯੂਸੀ	197
ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰੇਮ	198
ਮੈਨੂੰ ਰਸੋਈਆ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ	200
ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਆਮਦ	200
ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ	202
ਚਪੜਾਸੀ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ	203
ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਐਡੀਟਰੀ	204
ਸ: ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ	205
ਮੇਰੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ	205
ਮੇਰਾ ਜਮਾਤੀ ਹਵਾਲਦਾਰ	206
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛਗਿਛ	207
ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਦੇ ਜਲਸੇ	208
ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੇ ਰਿਹਾਈ	208
ਪੁਲਸੀ ਡੋਰੇ	209
ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਇਨਾਮ	209
ਪਟਿਆਲੇ ਵੱਲੋਂ ਲਾਲਚ	210
ਰਾਤ ਭੱਠੀਆਂ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰੀ	211
'ਕਿਰਤੀ' ਦਾ ਮਈ ਅੰਕ	212
ਦੋ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ	212
ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਚੌਪਾ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡੀ	213
ਲਾਹੌਰ ਸੈਂਟਰ ਜੇਲ ਨੂੰ	213
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਿ: ਦੱਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ	213
ਸਾਡੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਸਲਾਹ	214
ਕੈਮਲਪੁਰ ਜੇਲ ਨੂੰ ਚਾਲਾ	214
ਅਟਕ ਵਾਲਾ ਸਖ਼ਤ ਦਾਰੋਗਾ	215
ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੱਕੀ ਬੰਦ	215
ਸ਼ਹੀਦ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ	216
ਹੋਰ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ	216
ਸਾਡੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਤਲਾਸ਼ੀ	216
ਮੇਰੀ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ	218
ਕੈਮਲਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ	218
ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੀ ਭੀੜ	219
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਪੁੱਜਣਾ	219
ਮਾਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਪਾਰਟੀ	220
ਕਾਰਟੂਨ ਅਖਬਾਰ	220
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੀ ਜਾਗਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ	221
ਸਿਵਲ ਨਾ ਫੁਰਮਾਨੀ	222

ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਚ ਲੂਣ ਬਣਾਉਣਾ	222
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ	223
ਠਰੂ ਦਾ ਮੋਰਚਾ	225
ਸਾਡਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਥਾ	225
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੇਲ ਨੂੰ	226
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀ.ਕੇ. ਦੱਤ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ	227
ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਸੈਂਟਰਲ ਜੇਲ ਵਿਚ	228
ਮੌਜੀ ਕਲੱਬ	229
ਪੰਜਾਬੀ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੇ ਸੁਪ੍ਰੈਂਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਆਮਦ	230
ਰਿਹਾਈ	230
ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਐਡੀਟਰੀ	231
ਗਾਂਧੀ-ਇਰਵਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਜਾਹਰਾ	231
ਸਰੋਜਨੀ ਨਾਈਡੋ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼	232
ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਫੁੱਲ	233
ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਸ਼ੋਕਮਈ ਜਲੂਸ	233
ਭੱਜ ਦੌੜ ਮੱਚ ਗਈ	234
ਮਿ. ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਤੇ ਵਾਕ ਆਊਟ	235
ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਐਡੀਟਰੀ	236
ਮੇਰੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੇ ਜ਼ਬਾਨਬੰਦੀ	236
ਫੇਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੇ ਹੁਦੂਦ ਬੰਦੀ	236
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਫੇਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ	237
ਪਹਾੜ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮਿਲੀ	237
ਗਿਆਨੀ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ	237
ਹਰਦਵਾਰ, ਰਿਖੀਕੋਸ਼ ਤੇ ਮਨਸੂਰੀ	238
ਐਂਟੀ ਇੰਪੀਰੀਅਲਿਸਟ ਲੀਗ ਵਿਚ	238
ਕਿਸਾਨ ਲੀਗ ਪੰਜਾਬ	240
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ	240
ਰੈਡੀਕਲ ਲੀਗ ਪੰਜਾਬ	240
ਕਾਂਗਰਸ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ	240
ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਸਬ ਐਡੀਟਰੀ	240
ਪੰ. ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਚ	241
ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ	241
ਰੀਪੋਰਟ ਲੈਣ ਗਿਆ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ	241
'ਕੁੰਦਨ' ਦੀ ਐਡੀਟਰੀ	242
ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਡੈਲੀਗੇਟ	242
ਮੈਟਰਿਕ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ	243
ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਗੁਪਤ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ	243
ਸਰਕਾਰੀ ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ	243
ਜੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ	244
ਸ਼ਾਹੀ ਕਿਲੇ ਦੀ ਸਖਤੀ	247
'ਜੰਗੇ ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੀ ਐਡੀਟਰੀ	249
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਘਲੂਘਾਰਾ	250
ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ ਵਿਚ	250
ਨਹਿਰੂ ਲੀਗ	250
ਮੁੜ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ	250
ਅੰਤਕਾ	253